

Põhiseaduskomisjon

2016/2052(INI)

12.10.2016

ARVAMUS

Esitaja: põhiseaduskomisjon

Saaja: väliskomisjon

Euroopa kaitseliidu kohta
(2016/2052(INI))

Arvamuse koostaja: David McAllister

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde, et ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP), mis nähakse ette Euroopa Liidu lepingu artikli 24 lõikes 1 ja artikli 42 lõikes 2, hõlmab liidu ühise kaitsepoliitika järkjärgulist kujundamist, mis viib tulevikus ühiskaitseni, kui Euroopa Ülemkogu seda ühehäälselt otsustab;
2. toonitab, et julgeolek on üks põhisküsimusi, millega Euroopa Liit kodanike meelest tegelema peab, ning terrorismiohu vastu võitlemine on veel üks põhjus, miks luua tõhus Euroopa ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika; on seisukohal, et rohkem on vaja ära teha Lissaboni lepingu potentsiaali ärakasutamiseks seoses strateegiliste huvide kõikehõlmava võrgustiku loomisega, et julgeoleku- ja kaitsealased otsused võetaks vastu kvalifitseeritud häälteenamusega (välja arvatud sõjalise või kaitsemõjuga meetmete puhul); palub, et nõukogu ja komisjon annaksid Euroopa ühisele julgeoleku- ja kaitsepoliitikale institutsioonilise aluse, tugevdades ELi terviklikku väliskonfliktide ja kriiside käsitust ning kaasates kõikides etappides hoolikamalt eri sidusrühmi ja vahendeid;
3. rõhutab, et ÜJKP eesmärkide saavutamine on oluline selleks, et parandada liidu välist operatsioonivõimet rahu tagamisel, konfliktide ärahoidmisel, humanitaarkriisidele reageerimisel ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamisel, mida näeb ette Euroopa Liidu leping ja mis on kooskõlas ÜRO põhikirja põhimõtetega; märgib, et kiirelt halvenevas julgeolekuolukorras on see vajalikum kui kunagi varem, võttes arvesse rahvusvahelist konteksti, mida iseloomustavad terrorirünnakud ja hirmul Euroopa kodanikud;
4. rõhutab, et inimõiguste kaitse aitab tagada ülemaailmset rahu ja julgeolekut; tõstab esile ELi võtmerolli rahvusvahelises inimõigustealases õiguses sätestatud põhimõtete kaitsel, pidades eelkõige silmas inimõiguste universaalsuse ja jagamatuse põhimõtet;
5. märgib, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 42 on sätestatud, et ÜJKP ei mõjuta teatavate liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära ning arvestab nende liikmesriikide Põhja-Atlandi lepingu järgseid kohustusi;
6. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti (edaspidi „kõrge esindaja“) ning liikmesriike üles kasutama Euroopa Liidu lepingu täit potentsiaali, eelkõige selle artiklit 44 ÜJKP missiooni täitmise kohta liikmesriikide rühma poolt ning artikli 42 lõiget 6 ja artiklit 46 alalise struktureeritud koostöö kohta, et viia ÜJKP missioone ja operatsioone ellu kiiremini, paindlikumalt ja tulemuslikumalt; peab tervitatavaks Euroopa Liidu lepingu vastastikust kaitset käsitleva artikli 42 lõike 7 aktiveerimist 2015. aastal; tõstab esile võimalust kasutada kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 222 lõikega 1 solidaarsusklauslit, kui liikmesriigi vastu korraldatakse terrorirünnak;
7. tõstab esile parlamendi olulist rolli poliitika ja institutsiooniliste struktuuride järelevalves, muu hulgas ÜJKP valdkonnas; nõuab seepärast, et parlamendi järelevalvemehhanisme ELi aluslepingute järgmise läbivaatamise ajal tugevdataks, nähes muu hulgas ette kohustuse konsulteerida uusi ÜJKP missioone ja operatsioone ja strateegilist läbivaatamist puudutavate otsuste eel eesmärke seades ja riske hinnates parlamendiga;

8. kutsub nõukogu, komisjoni ning kõrget esindajat üles tagama Euroopa Liidu lepingus ette nähtud järjepidevust välistegevuse eri valdkondade vahel ja tegelema nende valdkondadega üldist ja terviklikku käsitust kasutades, samuti laiendama ELi tsiviilmissioonide kohaldamisala, et toetada otseselt ka arengueesmärke, keskendudes muu hulgas endiste võitlejate demobiliseerimisele, desarmeerimisele ja taasintegreerimisele; nõuab lisaks parlamendi palju korrapärasemat teavitamist, et hõlbustada parlamendi kontrolli välistegevuse üle, muu hulgas seoses rahvusvaheliste lepingute üle peetavate läbirääkimise ja nende lepingute sõlmimisega kõigis etappides;
9. nõuab, et loodaks kaitseministrite nõukogu formaat ja alaline strateegiline tsiviil-sõjaline peakorter, millel oleks püsiv sõjaliste operatsioonide komponent; rõhutab Euroopa Kaitseagentuuri rolli võimekuse arendamisel; soovib, et Euroopa Kaitseagentuur täidaks oma aluslepingutega antud mandaati täielikult;
10. toonitab vajadust muuta välistegevuse finantseerimise eeskirjad paindlikumaks, et vältida viivitusi raha jooksval väljamaksmisel ning suurendada suutlikkust reageerida kriisidele kiirelt ja tõhusalt;
11. peab kiiduväärseks Euroopa Liidu üldist välis- ja julgeolekupoliitika strateegiat, mida kõrge esindaja hiljuti tutvustas ning mis hõlmab sidusat prioriteetide raamistikku välispoliitika vallas meetmete võtmiseks ja julgeoleku- ja kaitsepoliitika tulevaste suundumuste määramiseks; kordab, et toetab kaitseküsimusi käsitleva valge raamatu vastuvõtmist, et liikuda üldisest välis- ja julgeolekupoliitika strateegiast edasi; toonitab, et valge raamat peaks põhinema liikmesriikide olemasoleva sõjalise suutlikkuse täpsel ühishindamisel, et luua liikmesriikide vahel tõeline koostöö ja ühtekuuluvus;
12. rõhutab vajadust tugevdada ELi kaitsepoliitikat, sest tegemist on NATO ühe sambaga, ning nõuab ELi-NATO igakülgset poliitilist ja sõjalist partnerlust, mis on Euroopa julgeolekustruktuuri jaoks eluliselt vajalik ja võimaldab liidul viia autonoomselt läbi operatsioone välismaal, eelkõige oma naabruskonna stabiliseerimiseks; kordab sellega seoses, et ELi-NATO suhted peaksid põhinema igal tasandil täiendavusel ja koostööl, et lahendada ühised julgeolekuprobleemid ning tegeleda suutlikkuse arendamise ja erandolukorra plaanimisega hübriidohtude puhuks;
13. peab kiiduväärseks kõrge esindaja 2. septembri 2016. aasta avaldust Gymnichis toimunud ELi välisministrite mitteametlikul kohtumisel, kus ta mainis jälle liikmesriikide võimalust saavutada konkreetseid edusamme kaitsepoliitika valdkonnas;
14. nõuab, et EL looks parlamendis järelevalveorgani ja asjakohased struktuurid, et alaliselt kontrollida relvaeksporti käsitleva ELi ühise seisukoha täitmist liikmesriikide poolt.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	12.10.2016
Lõpphääletuse tulemus	+: 15 -: 8 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mercedes Bresso, Elmar Brok, Fabio Massimo Castaldo, Kostas Chrysogonos, Richard Corbett, Danuta Maria Hübner, Diane James, Ramón Jáuregui Atondo, Constance Le Grip, Jo Leinen, Morten Messerschmidt, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Paulo Rangel, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Josep-Maria Terricabras, Kazimierz Michał Ujazdowski, Rainer Wieland
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Max Andersson, Gerolf Annemans, Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Birgit Collin-Langen, Traian Ungureanu